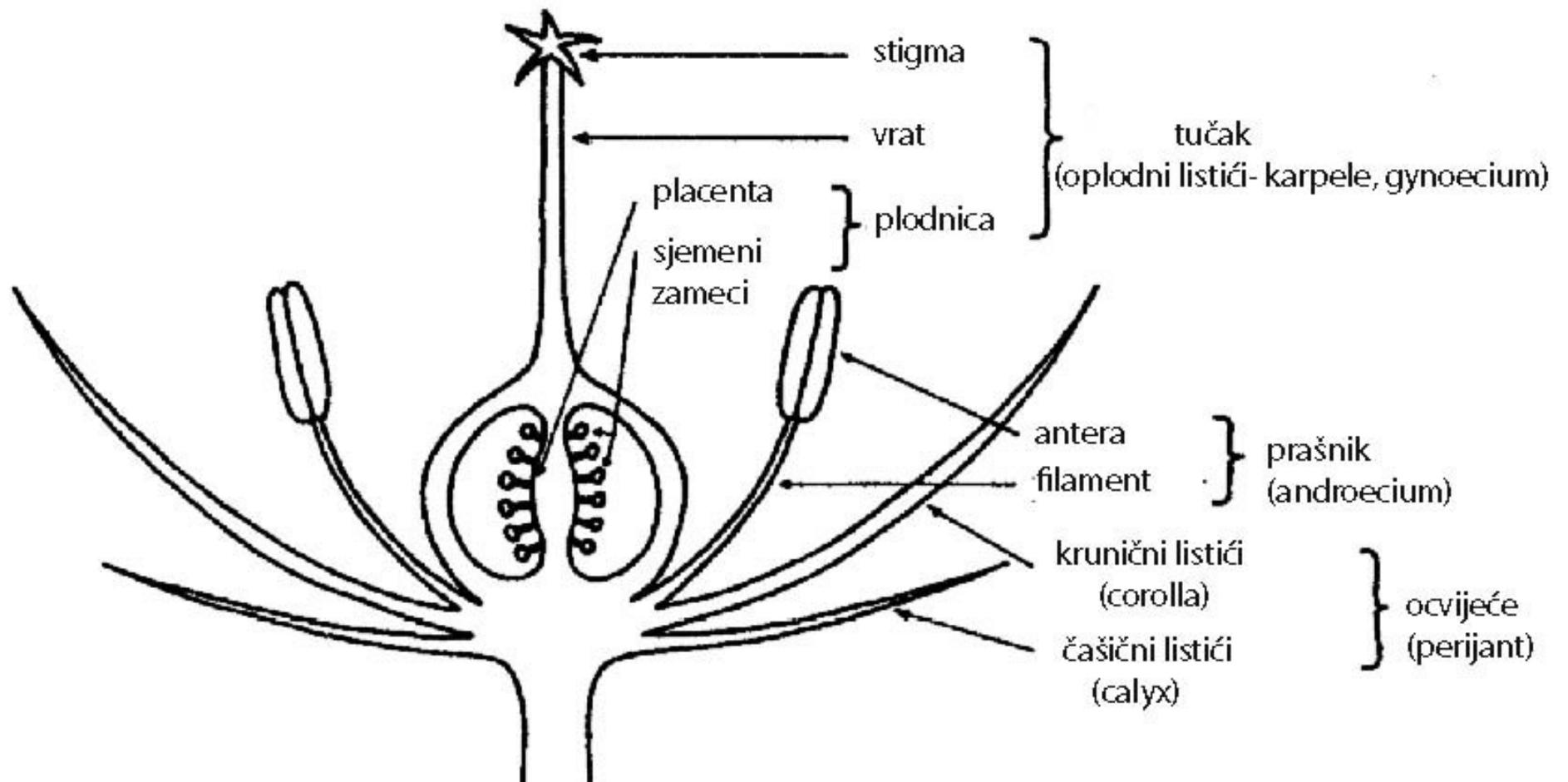

Magnoliidae

Skrivenosjemenjače, cvjetnice

Savremena klasifikacija cvjetnica

(APG III (2009), Chase & Reveal 2009)

1. Bazalne skrivenosjemenjače (ANITA)
2. Magnolidni kompleks
3. Prave dikotile

U nekadašnjem sistemu
klasa dikotila

4. Monokotile

U nekadašnjem sistemu klada monokotila

Odabrani predstavnici

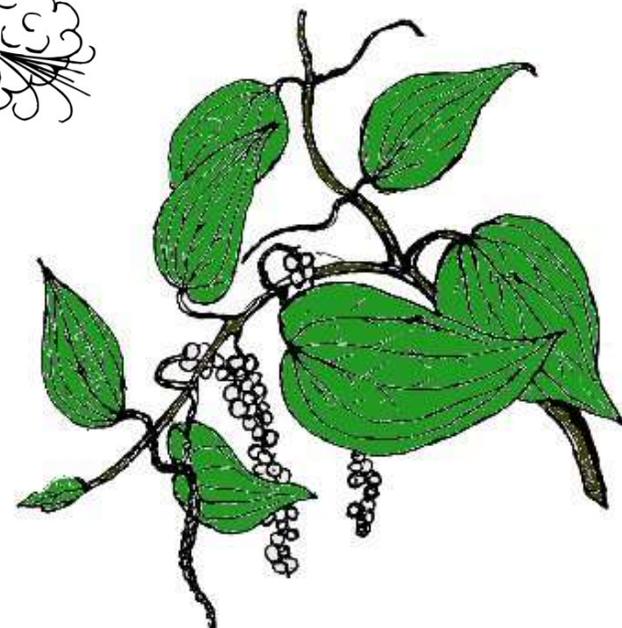
(redovi, porodice, vrste)

MAGNOLIDNI KOMPLEKS

Red: Piperales

Fam: Piperaceae

g. *Piper*

P0 A3+3 G(3)
P0 A2 G(3)

Piper nigrum- biber

Jednosjemena koštunica!

Red: Laureales

- Fam: Laureaceae
- g. *Laurus* & *Cinnamomum*

Cinnamomum zeylanicum- cimet
Jednodoma biljka, sa dvopolnim cvjetovima

Laurus nobilis-
lovor (dvodom!)

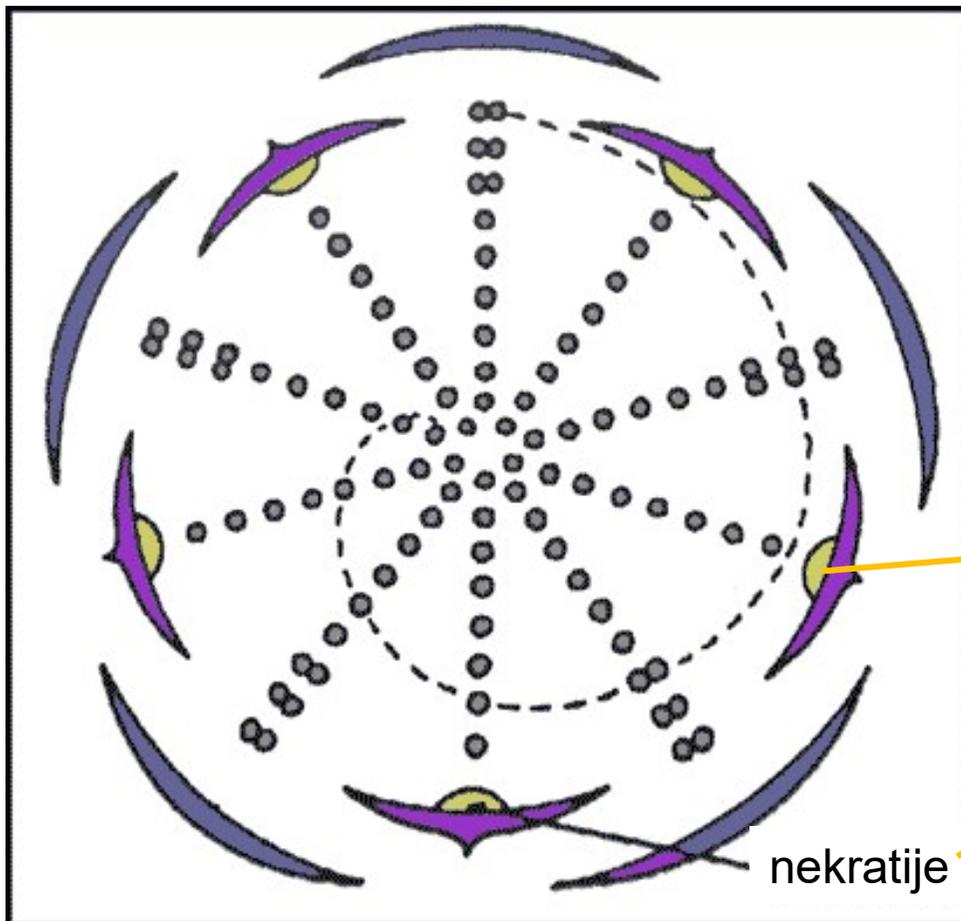
*P4 A12

*P4 A2-4st G(3)

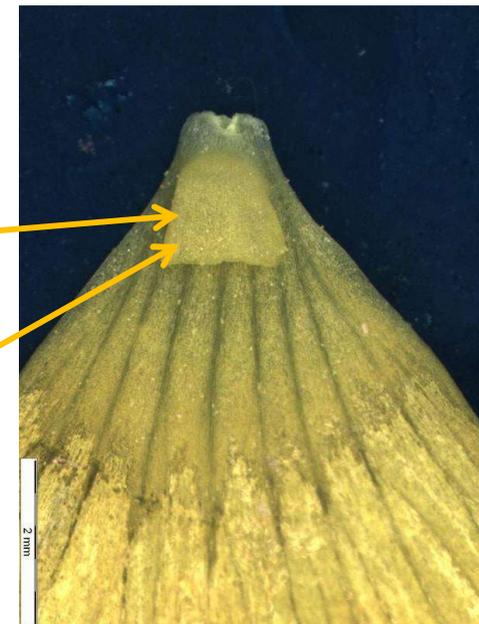

PRAVE EUDIKOTILE
Red: Ranunculales
Fam. Ranunculaceae

Opšti cvjetni dijagram roda Ranunculus

*K5 C5 A ∞ G ∞

oraščica

Ranunculus ficaria-
ledinjak *K3 C8-12 A ∞ G ∞

Clematis vitalba- pavit

*P4 A ∞ G ∞

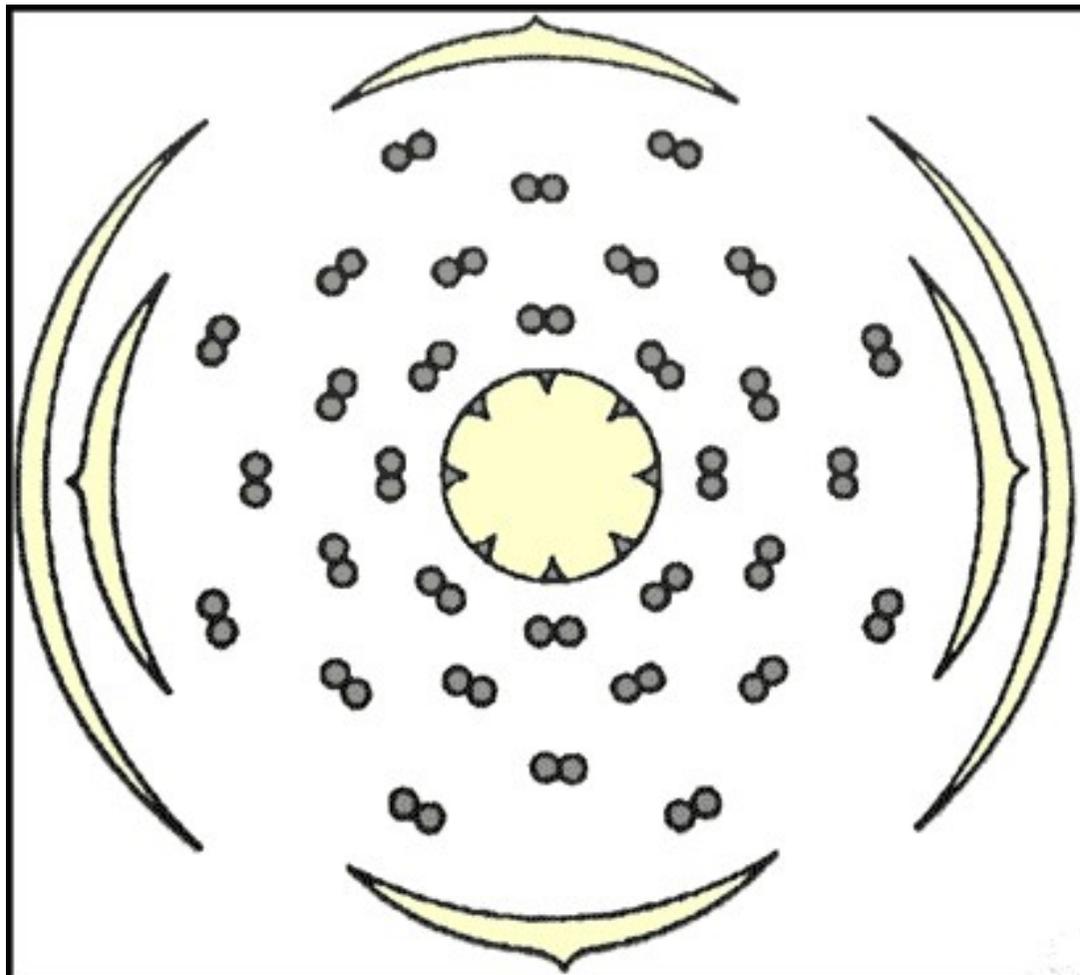
Oraščica
sa dlakavim vratom

Helleborus odorus- kukurijek

Red. Papaverales
fam: **Papaveraceae**
fam. Fumariaceae

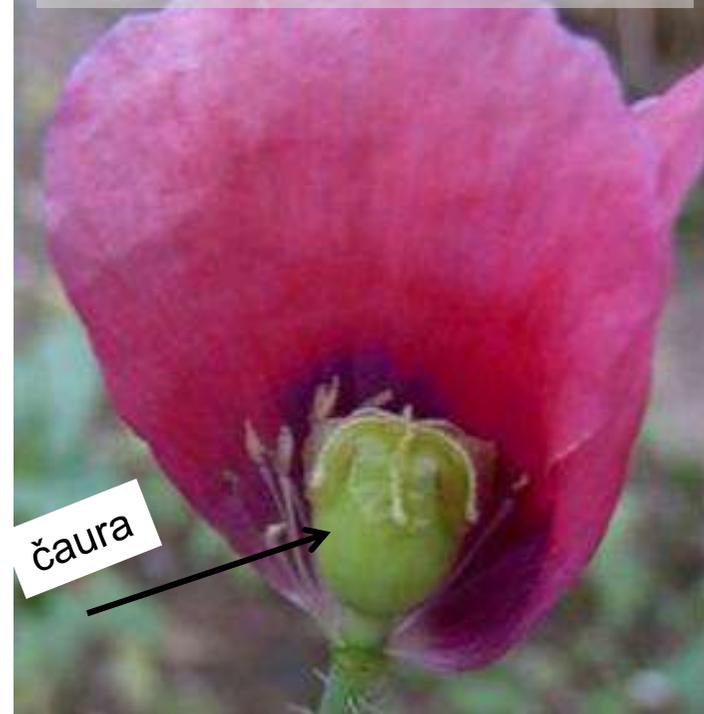
*K2 C4 A ∞ G(2-8)/

**Kratkotrajna čašica
mliječni sok...**

Papaver rhoeas- poljski mak

Papaver somniferum- opijum

čaura

Chelidonium majus- rusa

fam. Fumariaceae
↑K2 C4 A(3)+(3) G(2)/

ostruga

Fumaria officinalis- dimnjača

Red: Fagales

Fam. Fagaceae

Fagus sylvatica- bukva

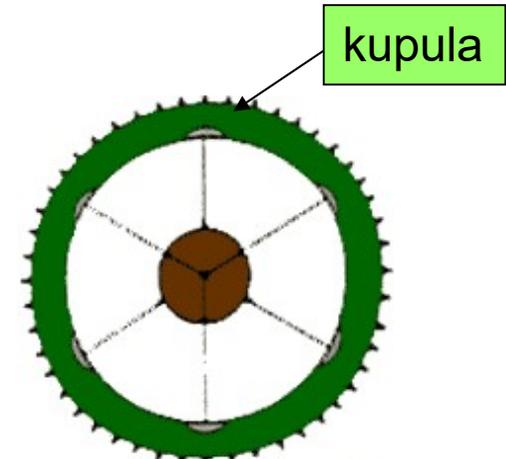

♀ dihajizum

♂ glavičasta cvast

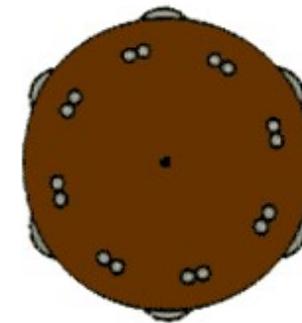

dvije trostrane oraščice

kupula

Ženski cvijet

Muški cvijet

*P(3+3) G(3)

*P(3+3) A6-12

Castanea sativa- koštanj

Muška cvast

Bodljikava kupula

Tri oraščice u kupuli

Quercus sp.- hrast

resa sa
muškim
cvjetovima

Quercus robur- lužnjak

Quercus ilex- crnika

ženski
cvjetovi

Kupula sa
jednom
oraščicom

Red: Fagales

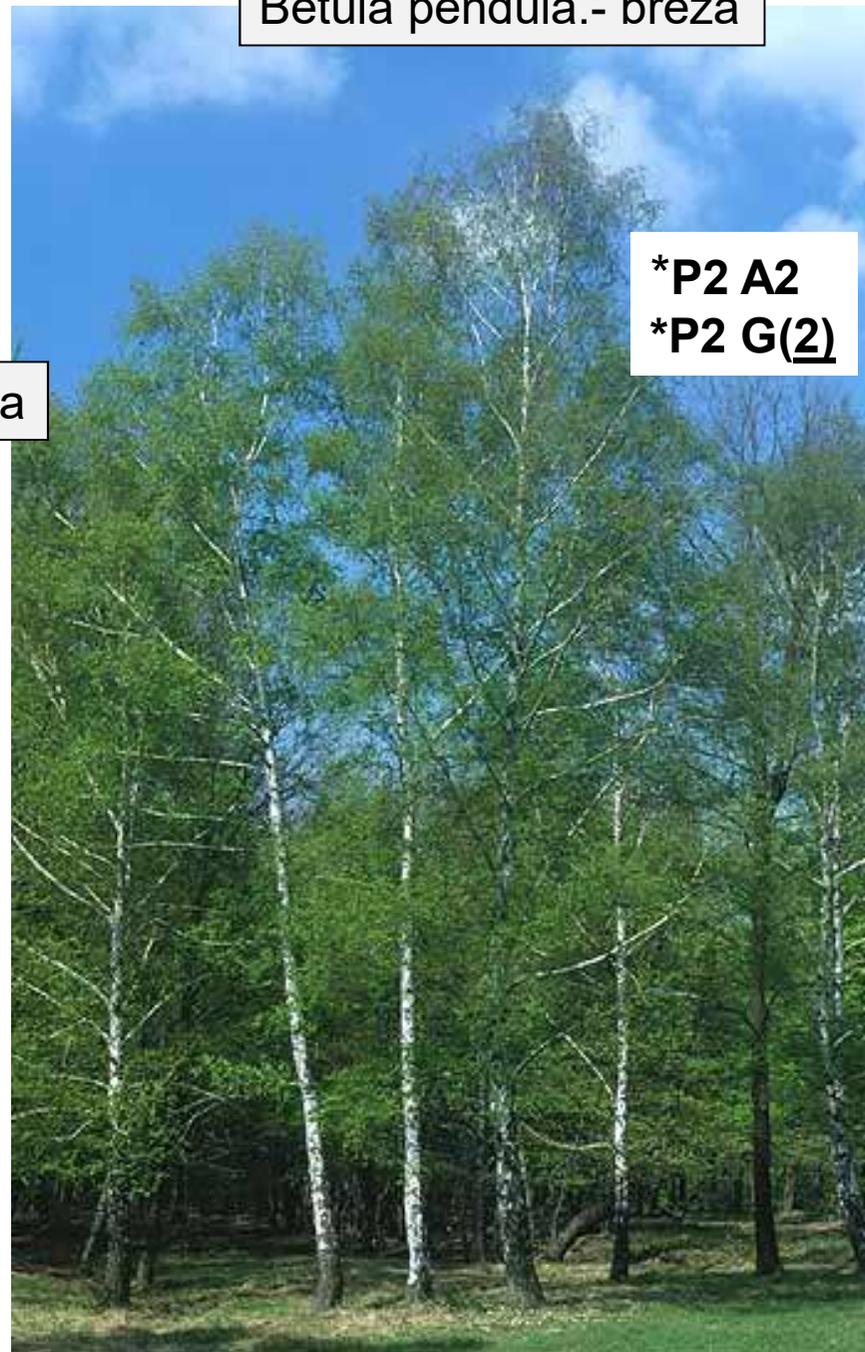
Fam. Betulaceae

Ženska resa

Muška resa

Betula pendula.- breza

*P2 A2
*P2 G(2)

Ženski dihajijum

Corylus avellana- lijeska

*P0 A4

*P4-8 G(2)

Muška resa

Carpinus orientalis- bjelograbić

Muška resa

Oraščica sa krilatim
pricvjetnim listićima
koji pomažu
rasijavanje

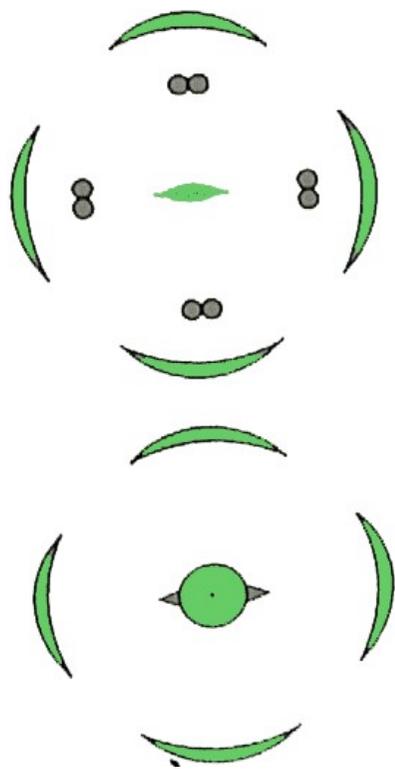

Ostrya carpinifolia- crni grab

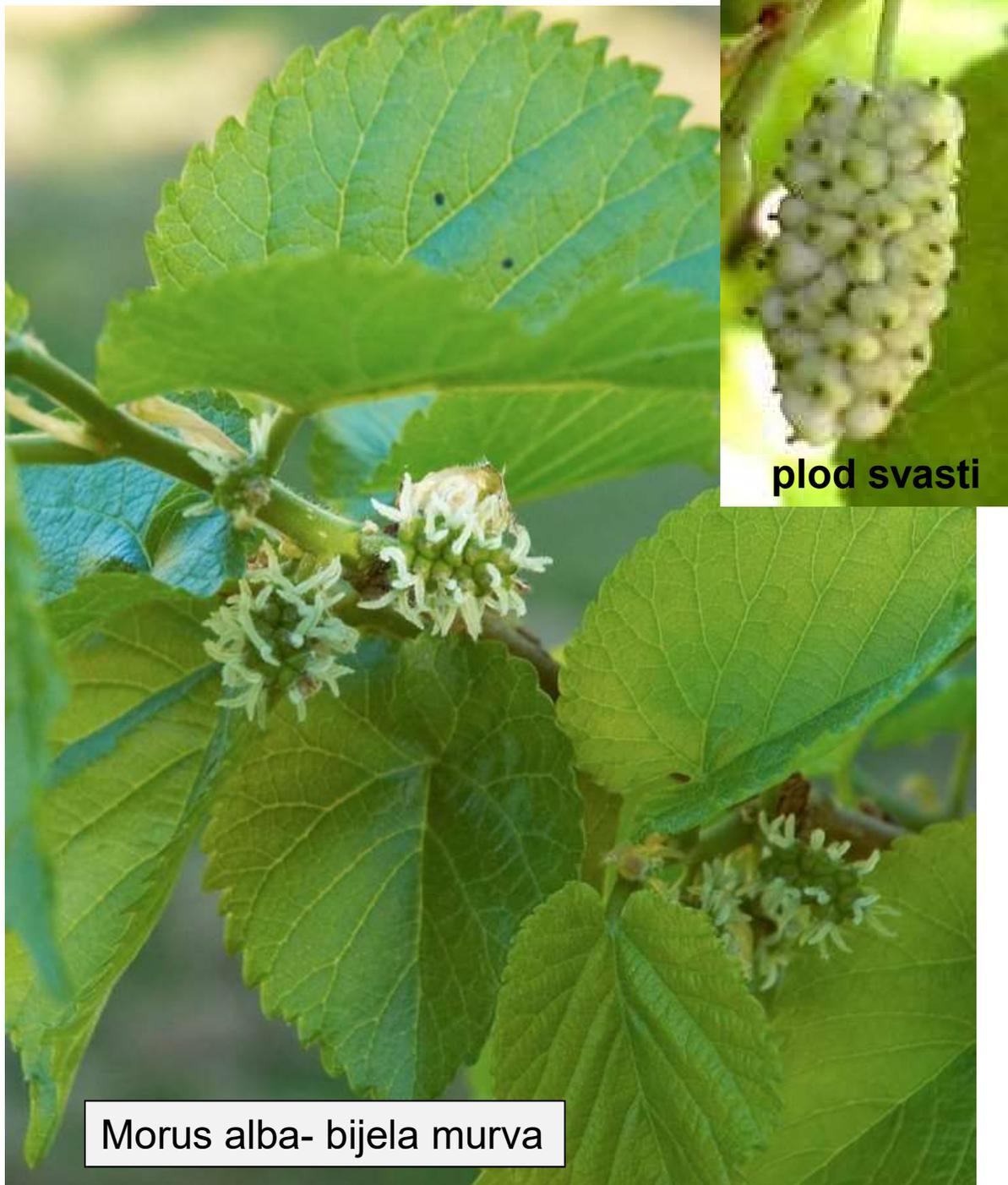
*P0 A4-10
*P6-10 G(2)

Red. Urticales
Fam. Moraceae

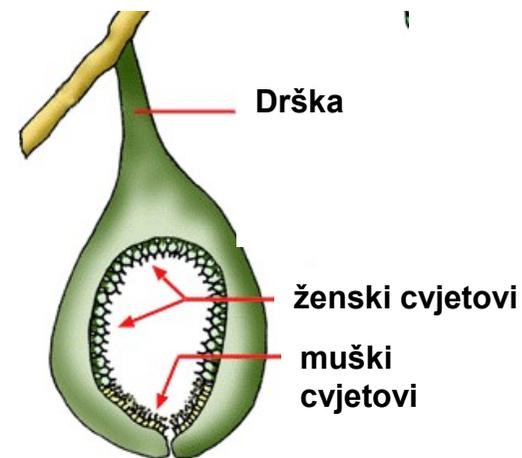
Muški cvjetovi

Ženski cvjetovi

Morus alba- bijela murva

Ficus carica- smokva

Red. Urticales
Fam. Cannabaceae

*P₅ A₅, *P₅G₁

Cannabis sativa- konoplja
Muška i ženska jedinka

Red. Urticales
Fam. Cannabaceae

*P₅ A₅, *P₅G₁

Humulus lupulus- hmelj
Muška i ženska jedinka

Red. Urticales
Fam. Urticaceae

Urtica dioica- kopriva

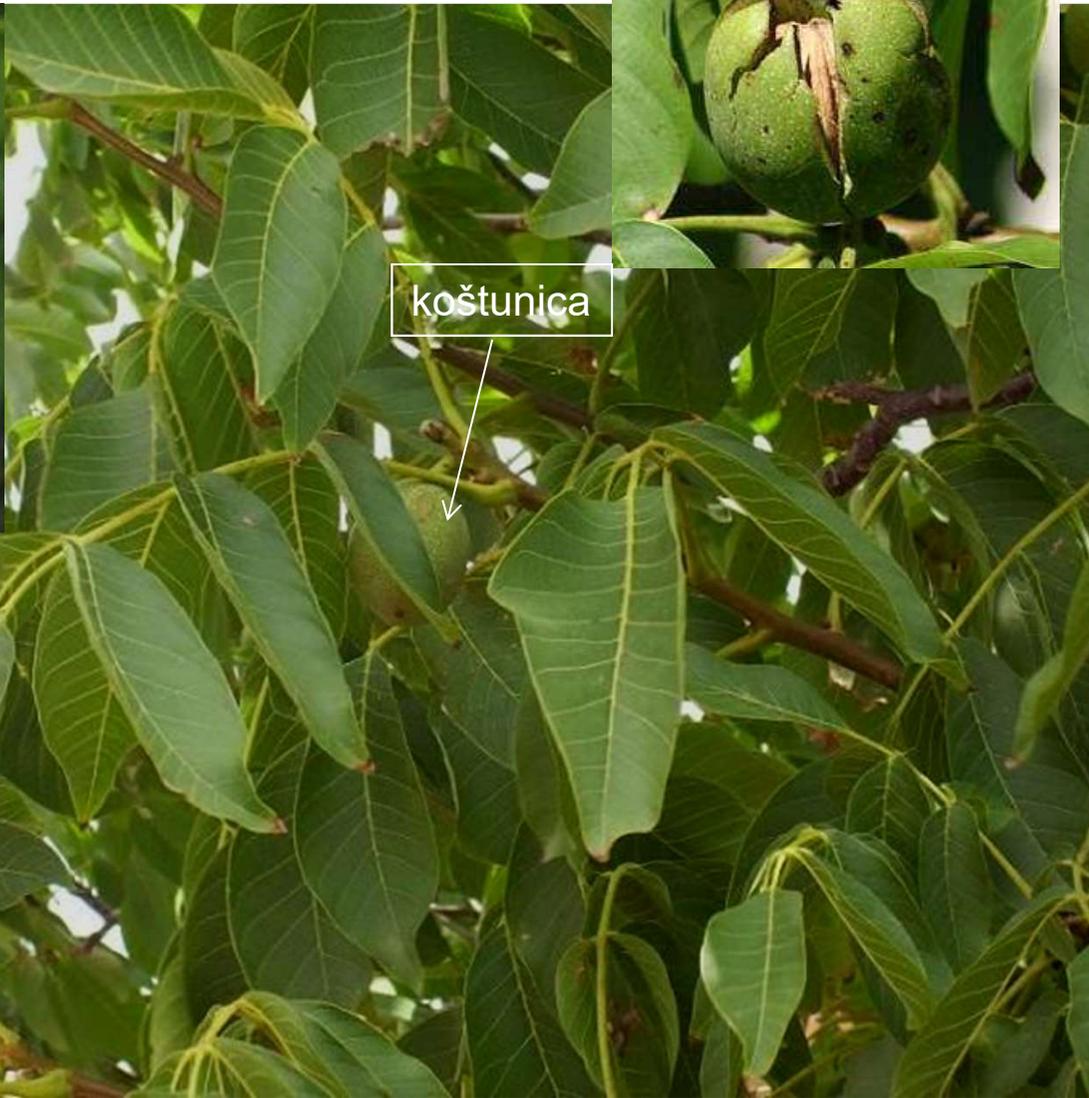

*♂P4-5A4-5, *♀P4-5 G1

Red. Juglandales

fam. Juglandaceae *P₃₋₅ A₈₋₄₀ *P₃₋₅ G/(2)

Juglans regia- orah

Red: Rosales

Fam. Rosaceae

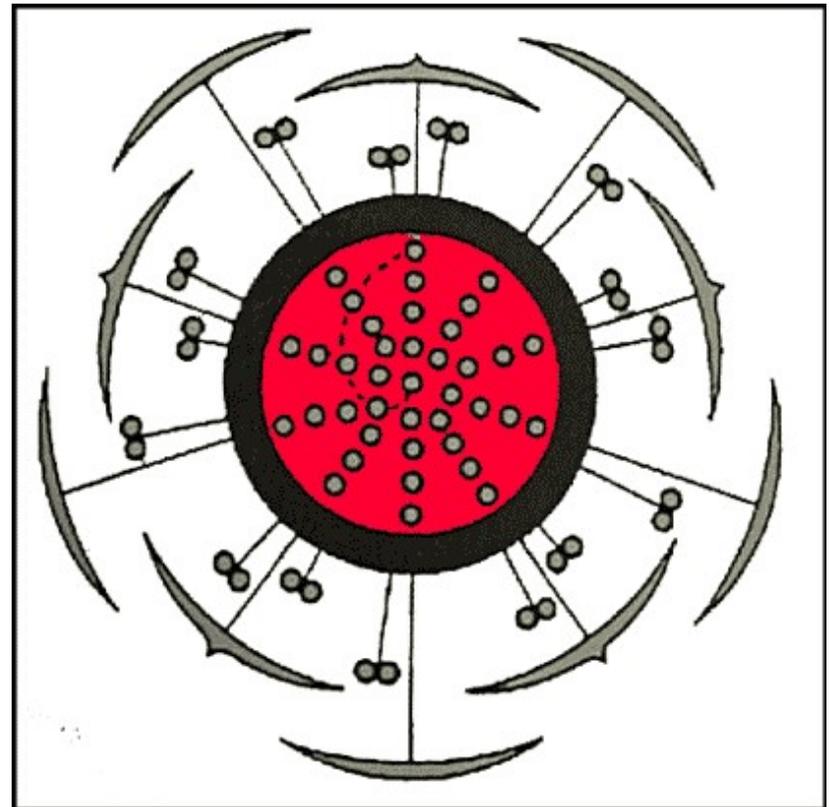

Subfam. Spiroideae K5 C5 A ∞ G 2-5
(gineceum apokarpan, plod je miješak),
g. Spiraea

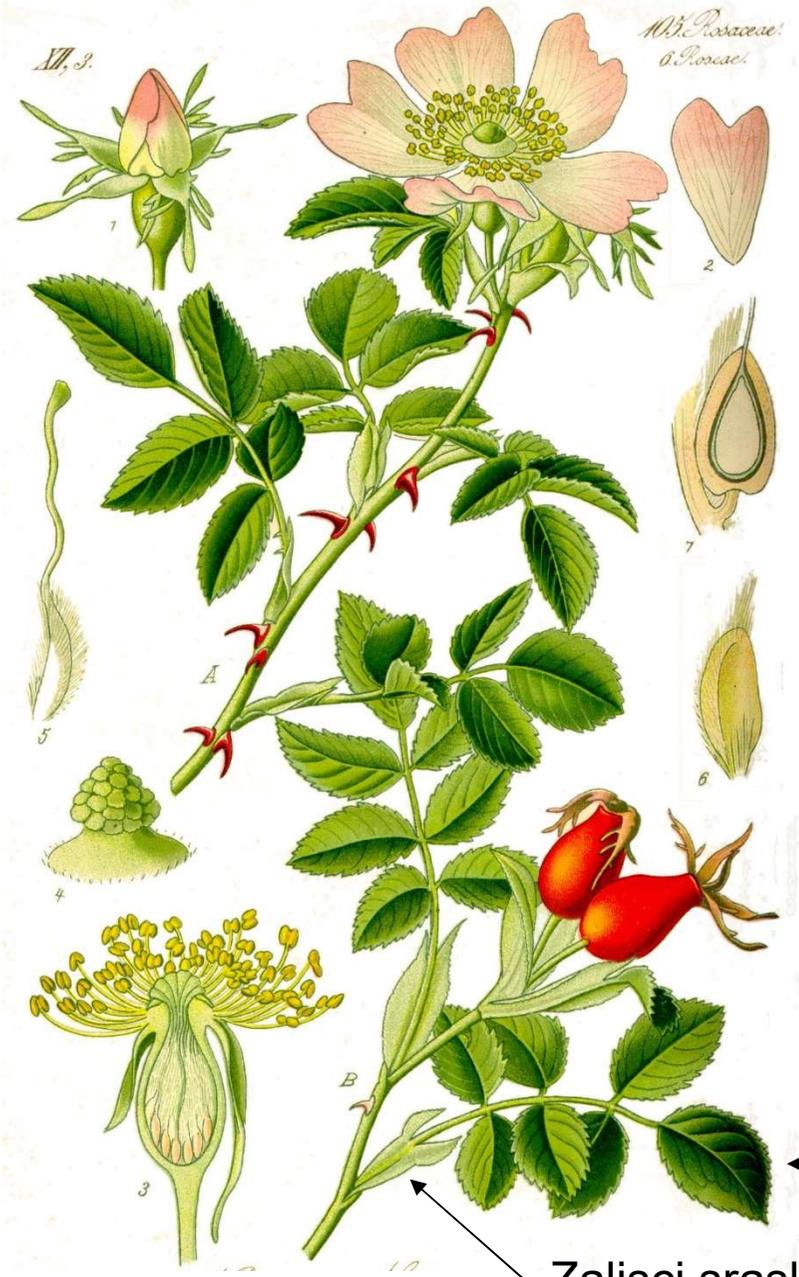
Subfam. Rosoideae K5 C5 A ∞ G ∞
(gineceum apokarpan, plod je zbirna
oraščica, koštunica), g. Rosa, Rubus,
Fragaria,...

Subfam. Maloideae K5 C5 A ∞ G /(5)
(gineceum sinkarpan, plod je pomum),
g. Malus, Cydonia, Sorbus,
Crataegus, Pyrus

Subfam. Prunoideae K5 C5 A ∞ G 1
(gineceum monokarpan, plod je
koštunica), g. Prunus

Subfam: Rosoideae

Rosa canina- šipurak

Neparno perasto dijeljeni listovi

Zalisci srasli sa lisnom drškom

Rubus ulmifolius kupina

Zbirni plod, koštunica
Nadcvjetna plodnica

Poliandrija

Fragaria vesca- jagoda

Zbirni plod, oraščica

Epikaliks
(spoljašnja čašica)

Stolone

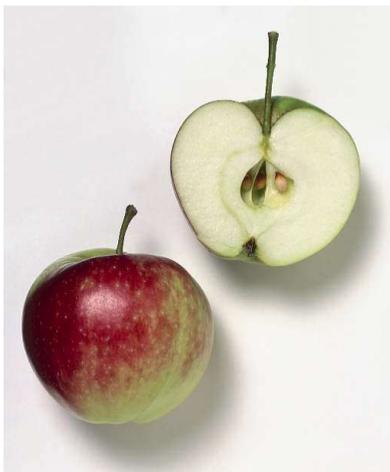
Potentilla reptans- petolisnik

Epikaliks
(spoljašnja čašica)

Puzeće stablo
Dlanoliki listovi

Subfam. Maloideae

Malus domestica- jabuka

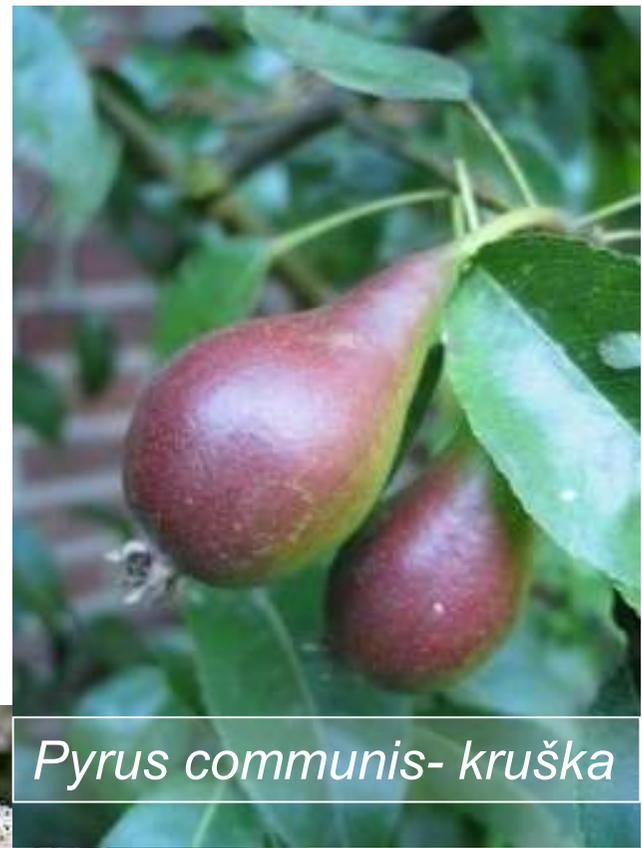

Cydonia oblonga- dunja

Sorbus aucuparia
jarebika

Pyrus communis- kruška

Crataegus monogyna- glog

Subfam. Prunoideae

Prunus webbii- divlji badem

Plodnica slobodna, obrasla

Prunus cerasus- višnja

Prunus domestica šljiva

Prunus armeniaca- kajsija

Red: Fabales

Fam: Mimosaceae

Fam: Fabaceae

Fam: Caesalpinaceae

Acacia dealbata

Cercis siliquastrum

kauliflorija

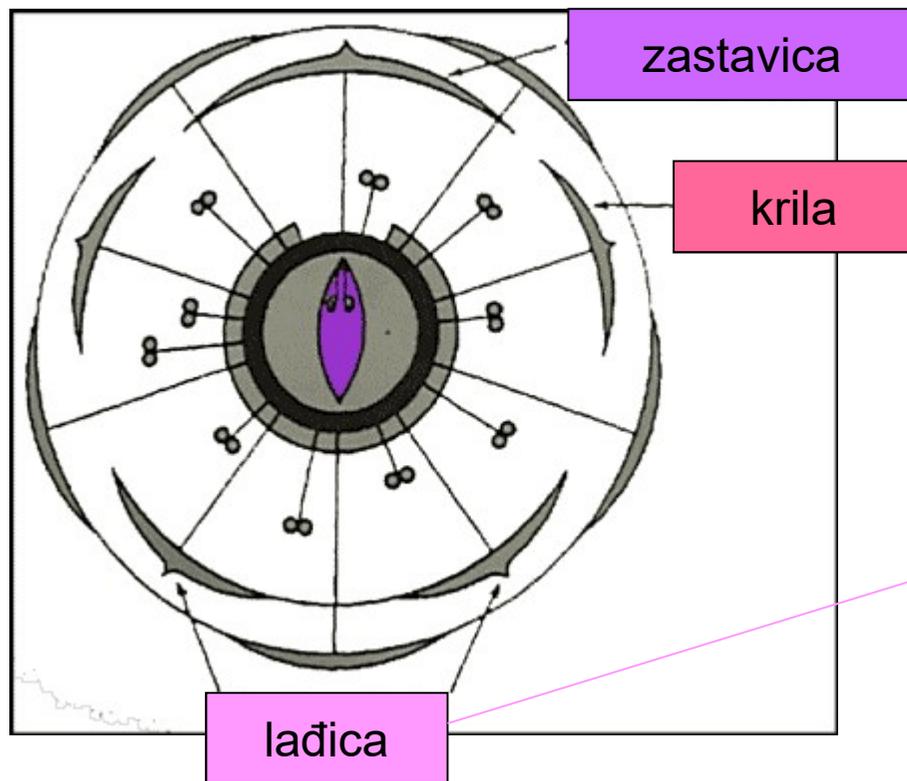
Cvjetovi jednopolni

Ceratonia siliqua- rogač

Fam: Fabaceae (Leguminosae, Papilionaceae)

K(5) C5 A(10) ili (9)+1 G₁

vitice ili rašljike

Petteria ramentacea- zanovjet

Prva novoopisana biljka u flori Crne Gore!!!

A (10)- filamenti svih prašnika srasli

Spartium junceum,
Žuka, afilna forma

Listovi cijeli, kratkotrajni

Robinia pseudoacacia, bagrem

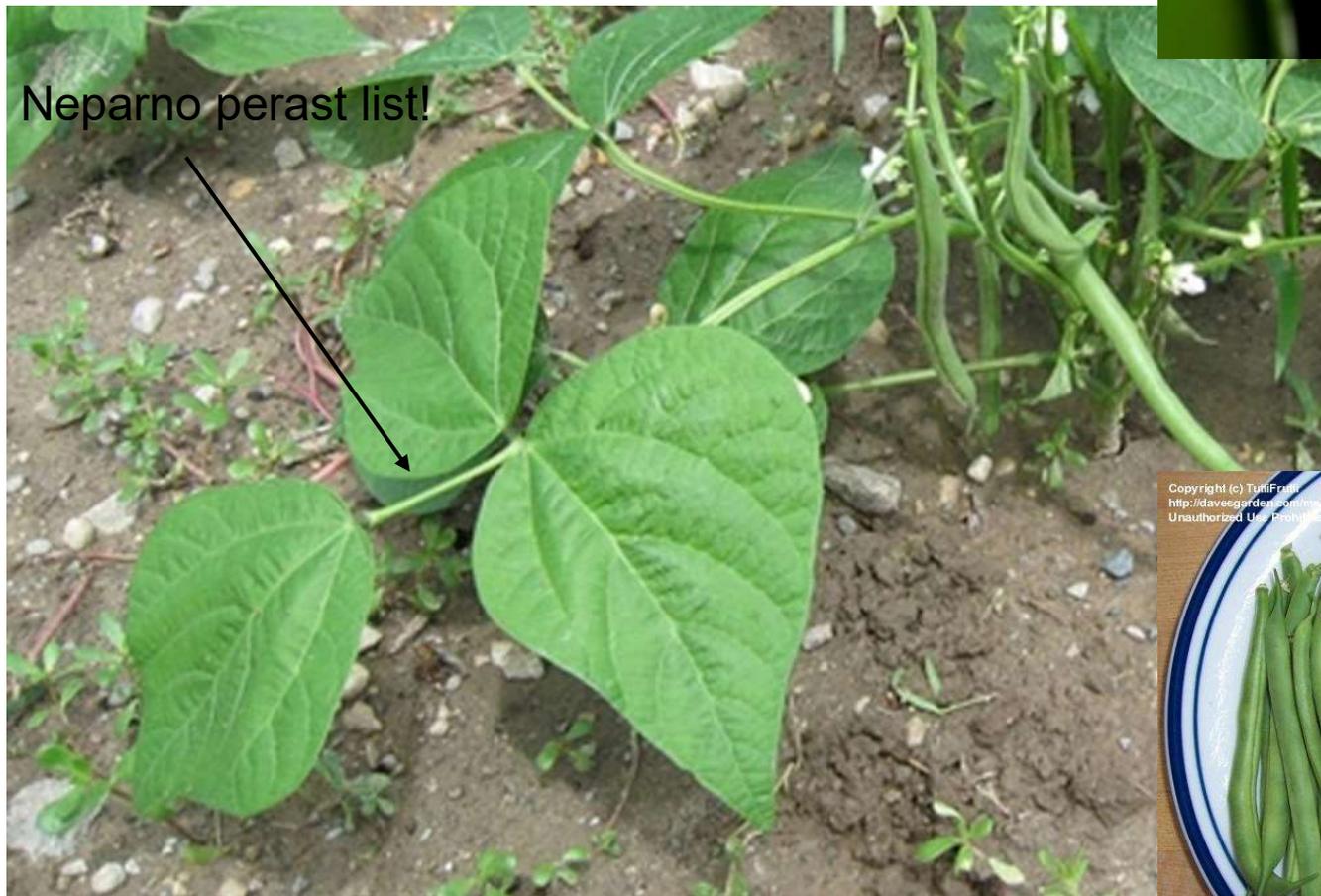
Zalisci metamorfozirani u trn

A (9)+1- filamenti 9 prašnika srasli

Wisteria sinensis

Phaseolus vulgaris, pasulj

Pisum sativum, grašak

Krupni zalisci

Glycine max- soja

Arachys hypogaea- kikiriki

Plod razvijen iz
kleistogamnih cvjetova!

Lens- sočivo

Rašljika, vitica

Parno perast list

Vicia faba- bob
(syn. *Faba sativa*)

Listovi bez rašljike!

Cicer arietinum- leblebija,
slanutak

Medicago sativa

Lucerke – rod *Medicago*

Trodjelni listovi, zalisci ne srastaju sa lisnom drškom.
Mahune ili srpaste ili pužasto uvijene, čašica otpada....

Plodići kod lucerki

Djeteline – rod *Trifolium*

Trodjelni listovi, zalisci srastaju sa lisnom drškom. Mahune ostaju obavijene čašičnim listićima.

Trifolium repens (bijela djetelina)

Trifolium arvense (poljska djetelina)

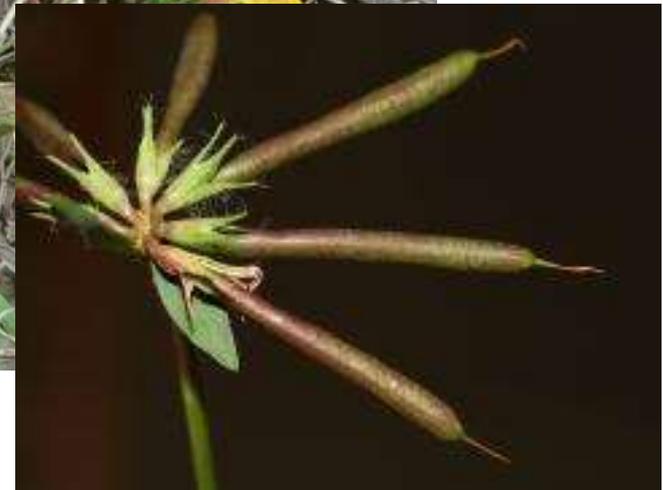
Trifolium campestre (žutaa djetelina)
Trifolium pratense (crvena djetelina)

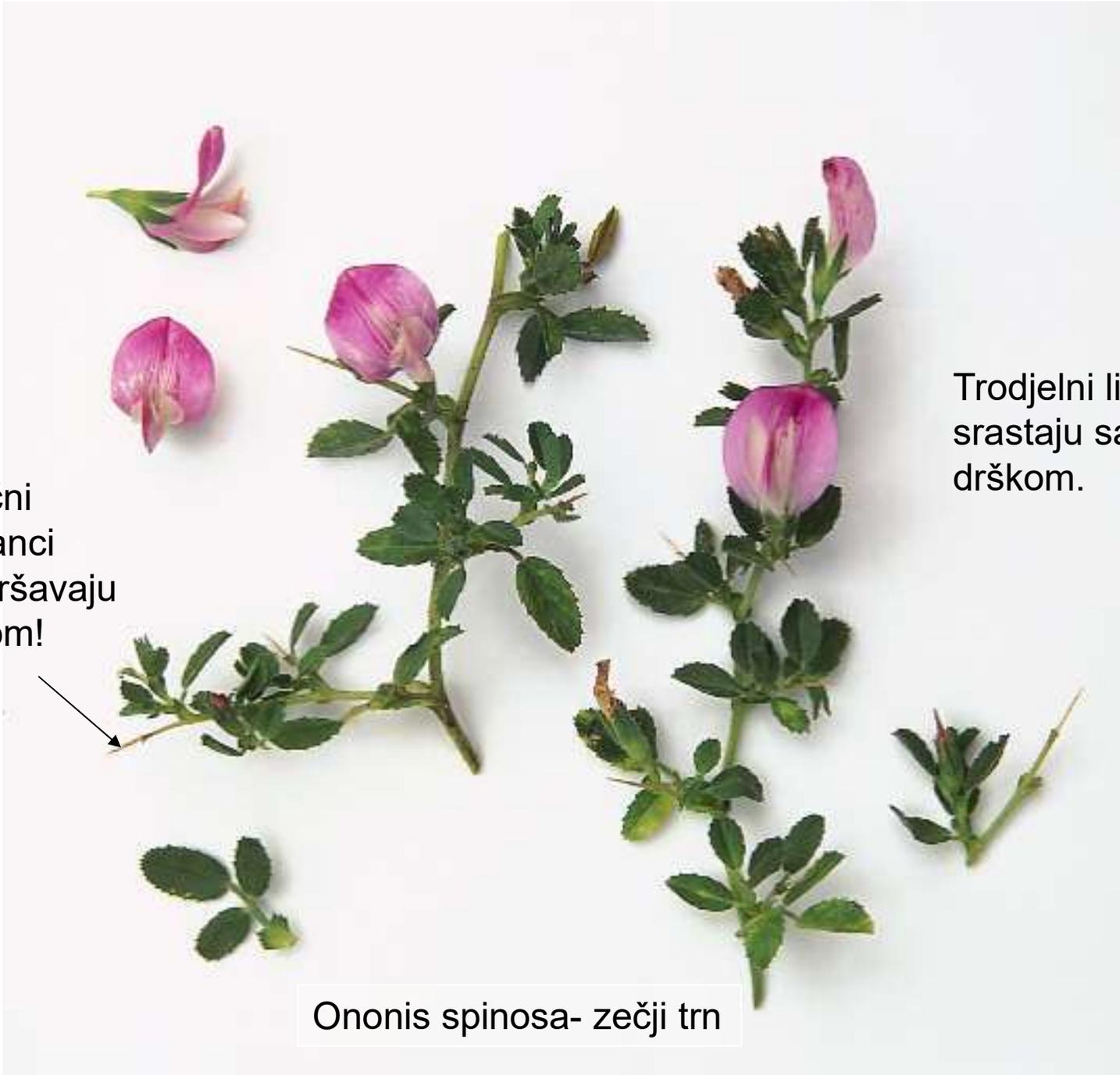

Lotus corniculatus- zvjezdan

List petodjelan.

Bočni izdanci završavaju trnom!

Trojdelni listovi, zalisci srastaju sa lisnom drškom.

Ononis spinosa- zečji trn